

„Njegovi visokosti princu Waldemaru Danskemu! Podpisani vladarji in udje vlade jemljejo si čast, Vaši visokosti dati na znanje, da Vas je v staro prestolnico bolgarsko sklicano veliko narodno sobranje danes ob pol 11. uri dopoludne soglasno z vsklikom izvolilo za kneza bolgarskega. Pisanje o izvolitvi bode Vaši visokosti izročilo posebno poslanstvo, katero izvoli ravno to narodno sobranje.

Navdani prepričanja, da bode Vaša visokost blago nalogo, Vaše dragoceno življenje posvetiti sreči in blagostanju naroda, kateri je podal toliko dokazov zmožnosti obstanka, sposobnosti za napredek in omiko — sprejela in hitela seči po krmilu vladanja — nam je čast biti Vaše visokosti zelo podložni in udani sluge:

Sambulov, Mutkurov, Stoilov, Gešov, Nikolajev, Ivančov.“

Karavelov ni podpisal telegrama in sobranje izvoli mesto njega novega uda vladarstva.

Da princ Waldemar prestola ne bo prevzel, kaže sledeči telegram, odgovor na telegrafično naznanilo njegove izvolitve, v katerem se zahvaluje za čast, katero mu je skazalo sobranje, da pa ima v tem odločiti oče njegov, sam pa misli, da bo osebno po drugih dolžnostih zadržan.

V poslanstvo, katero ima princu Waldemaru prestol bolgarski osebno ponuditi, izbrani so: predsednik vladarstva Sambulov, predsednik sobranja Živkov, dalje poslanci Grekov, Mihailov, Baičušef in mohamedanec Izedin Bey Zede.

Ker je skoraj gotovo, da princ Waldemar ne sprejme bolgarskega prestola, čuje se uže ime novega, ruskega kandidata za ta prestol. Imenuje se namreč knez Nikolaj Davidovič Mingrelijski, 36letni ruski vojak s Kavkaza, kateremu je Ruska vzela njegovo mingreliško knežijo.

Zarad tega kandidata sicer Ruska še ni vprašala nikogar razun kneza samega, pa čuje se, da bi evropske vlasti tej kandidaturi ne ugovarjale.

Angleška. — Govor markiza Salisbury-a pri banketu lord-majorja Londonskega, o katerem govori in piše ves političen svet evropski zadnji teden, glasi se do besede tako: „Ni Egipt, ki zahteva glavno pozornost v vnanji politiki angleški. Pač pa je položaj na balkanskem polotoku, pa ne oni turške države, temveč položaj proste, krščanske države, katere nevarnosti so javno mnenje naše dežele globoko razburile. (Glasno odobravanje.)

Bolgarski narod izbudil je pred desetimi leti sočutje Angleške; Evropa je velike nade stavila na Bolgarsko, odkar je oprostena. Še pred kratkim videti so bile najsijajnije, ko se hipoma polunočna zarota nekterih častnikov, na katere je junaški knez bolgarski svoje posebno zaupanje stavil, katere je k zmagi vodil, z inostranskim zlatom podkupljenih obrne zoper njega in ga spravi s prestola.

Vest in javno mnenje Evrope je obsodilo to početje. Ne manj pa ni bila Evropa osupnjena nad sredstvi, po katerih so inostranski državniki segli, da bi zarotnike rešili kazni, katero so v tako veliki meri zaslužili. Potem sledilo je drugo za drugim seganje v pravice prostega in neodvisnega naroda, k sreči do sedaj omenjeno na diplomatiško pretenje, akoravno Evropa take dogodbe z najglobokejšim obžalovanjem opazuje in je to ravnanje povod dalo hudim govoricam, katere morajo krščanske narode Balkanskega polotoka navdajati s hudo grozo o njihovi prihodnji osodi. Vendar pa naj bo videti položaj Bolgarske v enem oziru še tako obžalovanja vreden, je pa vendar Evropa z druge strani z občudovanjem gledala na malo deželo. Bolgarski narod ni imel dolge učne dobe za prostost, pa je vendar pokazal tak pogum, tako odločnost in tako strajnost, svojo narodno prostost ohraniti, kakoršno so v zgodovini pokazali komaj narodi, ki so stoletja prosti. To je ugodno znamenje, kakor sodim, začetek sijajnega

zgodovinskega razvoja. Na teh stvareh je narodom evropskim ležeče.

Pravice Bolgarske zagotovljene so po berolinski pogodbi, po pogodbi, na katero se opira mir južno-izhodne Evrope. — Kar Angleško zadeva, ji je pač ležeče na varovanji berolinske pogodbe, toda ne nji sami. Tu se veliko bolj ravna za skupno korist. Mi smo pogodbo v družbi z velevladmi evropskimi podpisali in zato nimamo posamesne dolžnosti, kaznovati prelom pogodbe, ako se tak pripeti. Ako si štejejo evropske velevladosti, ali le nekatere izmed njih, v dolžnost, pogodbo siloma v veljavi ohraniti, tedaj sem gotov, da angleško ljudstvo ne bo zaostalo, to dolžnost na enak način pripoznati. (Glasna pohvala.) Politika Angleške je vkljub priličnih začasnih razlik — nepretrgano dosledna, neodvisna od teženj tega ali tega ministertva, in ako kdo hoče vedeti prihodnjo politiko Angleške, vpraša naj preteklost. — Trikrat v tem stoletju zgodil se je sovražni napad na balkanski polotok s severa doli, leta 1828/9, 1854/5 in 1877/8.

V tretje bil je lord Beaconsfield minister. Ta nikakor ni preziral dolžnosti, katere je Angleški nakladala slavna njena preteklost. Pa zopet Angleška ni imela zaveznikov. Spoznal je, da Angleško ne briga napad na balkanski polotok, da ni bila dolžna, osamljena stopiti v boj in to je bil vzrok, da je lord Beaconsfield nastopil politiko miru. To je bila tudi previdna politika, ker ob enem vpeljal je svoje naredbe za slučaj, ko bi se oblak vojske obrnil proti oni morski ožini, pri kateri je brez dvombe treba braniti angleške koristi. Eno točko dognale so vse te prejšnje dogodbe, da je Angleška imela dolžnost, ne zaradi lastnih koristi, ampak kot ud evropske zveze v družbi z drugimi njenimi udi. Angleška pa te dolžnosti ne bo pripoznala na korist drugih, katerem se ne zdi potrebno, pripoznati jo. (Pohvala.) Pa ta slučaj se mora posebej ogledati, namreč, kjer se gre za posebne angleške koristi. Ako se tika bitiških koristi, tedaj se Angleška ne bo obračala po slučajnih zaveznikih. Njegova lastna roka bo močna dosti, braniti svoje koristi, naj se napadejo, kjerkoli.

V sedanjem slučaju pa ne kažejo samo navedene prejšnje enolične dogodbe, da angleške koristi niso v nevarnosti, temveč dejansko je, da enako Turška in Avstrijska, katere obe posedata ozemlje na balkanskem polotoku, te dogodbe, ki se gode pred vratmi njihove hiše, opazujeta očividno z nebrižnostjo in brez strahu. Pri tej stvari prizadeta je pred vsem Avstrijska in sklep Avstrijske mova imeti v svetu britiške vlade posebno važnost. Politika Avstrijske bo prav zelo vplivala na Angleško. Upam da se mlade prostosti, ki je sedaj v nevarnosti, nihče ne bo dotaknil. Upam da nam ne bo treba obračati se do Vašega sočutja za naredbe previdnosti, temveč, da bo prihodnost doba novega razcvitanja trgovine in obrtov in ne doba razdevalne vojne furije. (Dolgo trajno odobravanje.)

Telegram „Novicam“.

Budapešt 17. nov. ob 12. uri 58 minut popoldne.

Včeraj je avstrijski budgetni odsek po predlogu poročevalca Poklukarja sprejel proračun skupnega finančnega ministertva in najvišega računskega dvora; dalje predlog poročevalcev naprositi avstrijskega finančnega ministra, da pojasni proračun za carino z namenom, svote carinskih prihodkov zvikšati. V ogerskem odseku je minister vnanjih zadev Andrassy-u pomenljivo ugovarjal o trocarski zvezi, konečno pa vendar priznal svoje soglasje s Kalnokyem. Jutri razpravlja avstrijski budgetni odsek proračun vnanjega ministertva, v petek vojni ekstraordinarij; soboto bo javna seja, večji del prihodnjega tedna pa zborovanje.